

Posudek diplomové práce
Pavla Poláka *Camill Hoffmann. Eine Biographie.*
FF UK Praha, 2006, 115 str.

Cílem práce bylo napsat co nejúplnější biografii básníka, novináře a diplomata C.H. se zvláštním důrazem na jeho postoje v národnostně-kulturním trojúhelníku „Češi – Němci – Židé“ na našem území, jakož i na jeho vztah k československému státu.

Diplomant mohl navázat na faktograficky bohatou, cca. 40 stránkovou práci D. Sudhoffa, ale v řadě ohledů ji prohloubil a rozšířil na základě původního výzkumu v archivech a prostudováním jiných pramenů (časopisů, antologií, pamětí atd.), čímž zmapoval a vyhodnotil zřejmě všechny dochované materiály o C.H. Historicky zvláště cenné je, že se mu podařilo zaznamenat rozhovor s dcerou C.H. paní Edith Yapou (*1907) v Izraeli a využít jejího soukromého archivu, v němž se nacházejí dopisy, osobní svědectví a jiné dokumenty podávající svědectví nejen o C.H., ale i o mimořádně zajímavých osobních a intelektuálních stycích C.H. s mnoha osobnostmi tehdejšího veřejného a kulturního života (mj. se St. Zweigem, s kruhem v Hellerau atd.).

Práce je členěna na kapitoly podle míst a působišť autora – od Kolína až po Terezín a Osvětim. Do biografických fakt je nenásilně zasazena i charakteristika autorových názorů a postojů (k národnostním otázkám, politice, umění) činností a produkce: vlastní básnické tvorby (v raném období), edic, překladů (mj. Baudelaire, Masaryk, Beneš, K. Krofta), a zejména jeho diplomatického působení ve prospěch ČSR během jeho diplomatické mise v Berlíně (1920-38): z těchto pasáží vyplývá, jak nesobeckou, neokázalou, ale nejvyšší prospěšnou práci konal tento německo-židovský literát (jako mnozí jiní jeho původu) pro československý stát a jeho občany (viz kap. „Vermittler der tschech. Kunst“, 41nn); totéž platí také pro období po r. 1933 a jeho pomoc mnoha německým občanům při útěku před nacismem.

Pasáže, v nichž diplomant líčí (s pozoruhodným citem pro složitou psychologii situace) Hoffmannovo váhání emigrovat po pensionování v r. 1939 (59nn), mají rovněž obecnou, H-ovu individuální biografii přesahující výpovědní hodnotu: umožňují pochopit (z hlediska ex-post nepochopitelně „důvěřivé“, až „naivní“) uvažování a rozhodování ohrožených Židů i antifašistů z jejich situace, výchovy, víry v jisté hodnoty a vzory chování.

Závěrečná příloha – interview s E. Yapou – je cenným dokumentem, který by si zasloužil otištění v některém časopise zabývajícím se česko-německo-židovskou problematikou.

Ke stylu podání: diplomant má schopnost skutečně „vyprávět“ (srov. záměr, s. 6) životní příběh autorův souvisle a čtenářsky účinně (viz pasáže o tom, jak byl C.H. nevědomky vtažen do

špionážních her „multilaterálních“ agentů, 52nn), aniž podléhá publicistickému zjednodušování nebo přibarvování fakt.

Co do techniky filologické práce nelze textu nic závažného vytknout – snad jen drobná přehlédnutí: 7: v titulku 1873 → 1878; 19: pozn. 45 zřejmě chybná?; 22: v r. 1906 už čes. lit. nebyla v něm. zemích „völlig unbekannt“ (existovala řada individ. překladů a antologií); 24: J.V. Krejčí → F.V.; 40: „dreizehn Jahre alt“ → siebzehn? Někde chybí odkaz na pramen nebo str. citace (9, 31, 65). České i německé resumé je stručné, ale dostačující. Seznam Hoffmannových publikací a seznam sekund. lit. by bylo lepší umístit na jednom místě (před nebo za přílohou).

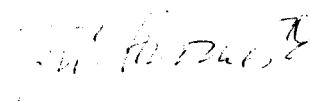
Němčina práce je frazeologicky i lexikálně nadprůměrná, menších přehlédnutí není příliš mnoho: 35: vynech. sloveso; 66: „lügte“ apod. – Překlepy jsem vyzračil ve svém exempláři.

Shrnutí:

Práce zřetelně vyniká nad běžný („cvičný“) charakter diplomových prací tím, že je výsledkem původního, a to velmi důkladného, metodologicky správně vedeného výzkumu, a představuje tak samostatný, materiálově v mnohém objevný a užitečný příspěvek k výzkumu zdejší německé literatury. Navíc diplomant prostudoval a kriticky zvládl bohatou literaturu k historickému i literárnímu pozadí Hoffmannovy biografie. Předložený text má věcně i co do stylu úroveň, která dovoluje uvažovat o jeho publikaci – buď v úplnosti (po menších redakčních úpravách), nebo některých pasáží ve formě odborného článku. Práci bez výhrad

doporučuji k obhajobě.

21.1.2007

Jiří Stromšík